

Olje- og energiminister Tina Bru
Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Kopi:
Enova
Stortingets energi- og miljøkomite
Klima- og miljødepartementet

Oslo 18.1.2021

Energimerking av bygninger: Energikarakteren bør ikke basere seg på en blanding av energi og effekt

Huseierne, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL), OBOS, VKE (Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi), Elektroforeningen, Nelfo, Norsk Varmepumpeforening, Boligprodusentenes Forening og Byggevarerindustriens Forening håper at energimerking av bygg blir et nyttig beslutningsunderlag for aktører som ønsker å bygge, kjøpe eller leie bygninger/boliger. Vår erfaring så langt er dessverre at energimerking i liten grad blir vektlagt. Vi tror at en enklere og mer treffsikker ordning vil kunne øke forbrukernes forståelse, bruk og nytte av den.

I februar 2020 sendte Olje- og energidepartementet en rapport på høring om Enovas arbeid med ny ordning for energimerking av bygg. Avsenderne av dette brevet mener Enova har en rekke gode endringsforslag, men vi anbefaler at departementet forkaster forslaget om å bruke en felles energikarakter for energi og effekt. En felles karakter vil gjøre energimerket mindre forståelig og den vil kunne maskere gevinstene av å gjennomføre energi- og effekttiltak.

Bygningens energimerke må gi enkel og forbrukerrelevant informasjon

I dag fastsettes energikarakteren i energimerket på bakgrunn av bygningens beregnede behov for kjøpt energi. Tilnærmingen er enkel å forstå, og den gir nyttig informasjon fordi en bedre karakter gir en indikasjon på redusert energibruk og lavere energiregninger. Metoden er den samme som i ordningen for energimerking av energirelaterte produkter, som igjen omfatter alt fra TV-er, hvitevarer og belysningskilder til tekniske installasjoner til oppvarming, ventilasjon og inneklimate.

I sin rapport foreslår Enova å erstatte dagens metode for beregning av energikarakter med en ny, ikke-utprøvd metode som introduserer effektberegninger og politisk vektning i karakterfastsettelsen. Det er avsenderne av dette brevet kritiske til. Flere av oss har tidligere sendt inn individuelle høringsuttalelser til OED. I våre innspill peker vi blant annet følgende problemer med Enovas foreslåtte modell:

- Det blir vanskeligere å forstå hva energimerket betyr
- Det blir vanskelig å forstå hvordan energimerket påvirker energikostnadene
- Det blir vanskelig å forstå hvilke energitiltak som vil gi bedre energikarakter
- Det finnes ikke omforente beregningsstandarder som er egnet for dette formålet
- Det er uklart hvilke effektreduserende tiltak som vil gi gevinst ved energimerking av bygg
- Bruk av politiske vektingsfaktorer i en forbrukerorientert ordning er uheldig og kontroversielt

Våre anbefalinger

Avsendere av dette brevet anbefaler at OED forkaster Enovas forslag til ny metode for beregning av energikarakter i bygningers energimerke. Vi mener at en felles energi- og effektkarakter er for komplisert og gir lite relevant forbrukerinformasjon. Vi mener forslaget vil redusere oppslutningen rundt energimerket blant forbrukere og andre aktører i eiendomsmarkedet.

Innholdet i energiattesten er regulert av bygningsenergidirektivet. Det direktivet som gjelder i Norge ble vedtatt av EU i 2002. Norge har ennå ikke implementert de to siste revisjonene av EUs bygningsenergidirektiv. Når disse direktivene blir implementert i Norge, vil energimerkeordningen måtte være i overensstemmelse med EUs felles bestemmelser. Enovas foreslåtte modell er trolig ikke det. Avsendere av dette brevet anbefaler derfor at Norge først implementerer de oppdaterte bygningsenergidirektivene fra 2010 og 2018. På generelt grunnlag vil vi også tilføye at myndighetene skaper mange unødvendige problemer og utfordringer for byggebransjen når Norge ligger langt bak resten av Europa i implementering av disse EU-direktivene.

Siden 2015 har NVE arbeidet med utformingen av nye forskriftskrav til nettselskapenes fastsettelse av tariffstruktur på nettleien. De endelige forskriftskravene er enda ikke vedtatt av OED, men NVEs anbefalinger peker i retning av at nettselskapene vil ha stor frihet i valg av tariffmodell i fremtiden. Det er derfor høyst uklart om bygningers effektbruk vil inngå i beregningen av nettleien i fremtiden, samt i hvilken grad nettselskapene vil ta i bruk en harmonisert tariffmodell rundt omkring i landet. Vi anbefaler derfor at det ikke gjennomføres endringer i modell for beregning av energikarakter før vi vet hvordan forbrukernes nettleie vil bli beregnet i fremtiden.

Avsenderne av dette brevet mener likevel at beregninger av bygningens behov for elektrisk effekt og effektfleksibilitet vil være nyttig informasjon for forbrukerne. I dag kan denne informasjonen ha betydning for dimensjonering av det elektriske anlegget og muligheter for utvidelse av effektbehov. I fremtiden kan denne informasjonen også ha betydning for nettleien¹ samt forbrukernes mulighet til å delta i markeder for effektfleksibilitet. Informasjon om effektbehov og forbrukernes mulighet for å styre laster må imidlertid fremstilles i et ufiltrert og forståelig format og ikke blandes sammen med energiberegninger.

2018-versjonen av bygningsenergidirektivet introduserer begrepet Smart Readiness Indicator (SRI). Denne indikatoren skal blant annet angi i hvor stort omfang energibruk og effektlaster kan flyttes på (energi- og effektfleksibilitet). Bygningens SRI vil således være relevant for evnen til effektiv energiforvaltning, samt potensial for økt utnyttelse av kraftsystemets effekt- og energikapasitet. Vi mener at denne indikatoren, når den blir ferdig utviklet, vil kunne gi nyttig forbrukerinformasjon. Vi anbefaler derfor at myndighetene følger utviklingen av SRI-metodikken, for så å vurdere og denne indikatoren kan tjene som et nyttig supplement til selve energimerket i energiattesten.

Vi ber om et møte med statsråden der vi kan utdype våre synspunkter i dette brevet ytterligere, samt besvare eventuelle spørsmål som departementet måtte ha.

¹ Avhengig av fremtidige endringer i kontrollforskriften

Med vennlig hilsen

Morten Andreas Meyer, Generalsekretær i Huseierne

Bård Folke Fredriksen, Administrerende direktør i Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Daniel Kjørberg Siraj, konsernsjef i OBOS

Thor E. Lexow, administrerende direktør i VKE - Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Tore Strandskog, Næringspolitisk direktør i Nelfo, en landsforening i NHO

Per Øyvind Voie, Næringspolitisk direktør i Elektroforeningen

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder i Norsk Varmepumpeforening

Per Jæger, administrerende direktør i Boligprodusentenes Forening

Jøns Sjøgren, administrerende direktør i Byggevareindustriens Forening